

نەگىزگى زاڭ رۇحن اسقاقتائىپ، شېنچياڭنىڭ زاڭمەن باسقارلۇقن ئلگەرلىەتتى

□ انار بۇلت \ شېنچيياڭ گازەتسنىڭ تىشلىشى سۈيى يۇيان

يىىلى 12 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى — 10 رەتكى مەملەكەت نەگىزگى زاڭ كۇنى.
”نەگىزگى زاڭ رۇحن زور كۇشپەن اسماق. تاتىپ، سوتىسايلىشىنىڭ زاڭمەن باسقارۇ ما ـ دەنيەتنىن قۇرۇ“ نەگىزگى تاقىرىبىنداعى ”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ قىمىلى كە ـ زىندە شېنچىاغدا نەگىزگى زاڭدى ۇيرەنۇ ـ دىڭ، ۇكتتەۋدىڭ جاڭا ورلەۋى كوتەرد ـ لىپ، نەگىزگى زاڭ رۇحنىڭ تىيانشان الا ـ بىندا تامر تارتۇتىن ئلگەرلىمەتتى.

قازىركى نەگىزگى زاڭ جارىلانىپ، اتقارلغاننان بەرى، اسرەسە، پارتيا 18 قۇرۇلتىيانان بەرى شېنچياڭنىڭ جەر ـ جەرى، تاراۋلار نەگىزگى زاڭنىڭ، زاڭدار ـ دىڭ ورگاندارعا جەتۇن، نەگىزگى ساتىنعا جەتۇن، وتباسلارنىا جەتۇن، يتنەرەتكە جەتۇن، ساباققانعا جەتۇن ئلگەرلىنەتپ، نەگىزگى زاڭنىڭ شېنچياڭدى زاڭمەن باس ـ قارۇداعى جەنكەتەۋ، قاماتاماسز ەتۇ رولسىن اناعۇرلم ويداعىۋا، ساۋلەلەندىرىپ، زاڭمەن باسقارىلانتىن شېنچياڭ قۇرىلىسنا ئۇيىرلى زاڭ قوزعاۋشى كۇشن ۇستەدى.

بۇقارا اناعۇرلىم كوپ نەگىزگى زاڭ، زاڭ بىلىمەدەرىن يگەردى

قاراماىلى قالاسى جۇيجيا جىداي زات ساتىپ الۇ ورتالىعىندا ”زاڭ جالىبلاستىرۇ جايماسىنىڭ“ الدىننا كەڭەس سۇراۋشىلار ـ دىڭ اياعى ۇزىلمەدى؛ ۇرىمجىدەن كۇيتۇند ـ گە بارانتىن 843 كەزەكتىى بويەزدە جولاۋشىلار قولدارىنداعى نەگىزگى زاڭ، زاڭ وقۇلىمەن مۇقيات وقىدى؛ ۇرۇبجى ەكونوميكالىق، تەخنىكالىق اشۇ رايونى (توۋتۇنچى رايونى) ”كوكتەم جاڭبىرى“ زاڭمەن باسقارۇ شايدانىوزدار اترەتى ”زاڭمەن باسقارۇ مول داستارقانىن“ سان مىڭ وتباسىنا جەتكىزدى... ”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ قىمىلى كەزىندە فورماسى ۇر الۋان زاڭ جاپبلاستىرۇ ۇكت ـ تارىيە قىمىلى شېنجياڭنىڭ جەر ـ جەرىندە قاۋىرت ورسىتەلتىدى.

”مەملەكەت نەگىزگى زاڭ كۇنى“ جالىپى خالىقنىڭ نەگىزگى زاڭ ”تارىيە كۇنى، جاپبلاستىرۇ كۇنى، تەرەڭدەتۇ كۇنى“، بۇكىل ەلدە جوعارىدان تومەنگە دەيىن نەگىزگى زاڭعا قۇرمەت ەتۇ، نەگىز ـ گى زاڭدى بارىتىن جوعارى قويۇ، نەگىز ـ گى زاڭنان بايىدالانىپ خالىقنىڭ ۇقىق ـ مۇددەسىن قورعاۋ سىندى قوعامدىق رايدا نەگىزگى زاڭ بىلىمەدرى قوعامدىق ۇمرم ـ دىڭ سان ـ سالاسىنا ەندى.

”ئىز نەگىزگى زاڭدى ۇيرەنۇدى، ۇكتتەۋدى، اتقارۇدى كۇشپىتىپ، نەگىزگى زاڭ رۇحن اسقاقتائىپ، شېنچياڭدى زاڭمەن باسقارۇدى، زاڭمەن باسقارىلانتىن شېنچياڭ قۇرۇدى ئلگەرلىتەدۇڭ زاڭمەن باسقارۇ نەگىزىن بەكەمدەۋىمىز كەرەك.“ اۇتونوميالى رايوندىق پارتكوم شېنجياڭدى جاپپاي زاڭمەن باسقارۇ كومىتەتى كەسە ـ سىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۇشىى، اۇتونوميالى رايوندىق ەدلىيا مەڭگەرەمسى پارتكوم ـ نىڭ شۇجى ليۇ جيانىڭنى مىنانى ىپلىدىر ـ دى: شېنجياڭ زاڭ جالىبلاستىرۇ جانە زاڭمەن باسقارۇ قىزمەتەرتىن شىكەرلىيە ئلگەرلىەتتى، نەگىزگى زاڭ، زاڭدار ۇكت ـ تارىيەسىنىڭ ۇستانىمى، ەدىسى جانە وىنى ـ دىلىگى تىخنان ۇسىپ، ازاماتتاردىڭ زاڭمەن باسقارۇ كوزقاراسى كورنەكتى كۇ ـ شەيپ، قوعام ورنىقتىلى مەن باياندى تە ـ نىشتىقنىڭ نەگىزى ونان ارى بەكەمدەلە ئۇستى.

اۇتونوميالى رايوندىق سالىق سىستەرى مەكەمەسى ”نەگىزگى زاڭدى تاماشا ايگە ـ لەۋ، سالىق سىستەرى ارەكەتتە“ تاقىرىبىندا ـ عى يتتەرنەتتىك نىكە تاراتۇ ارقىلى زاڭ جالىبلاستىرۇ قىيىلنى وتكىزدى، قورعاس قالاسىندا خالىقتىق كاسپورىنداردىڭ ”زاڭمەن باسقارۇ جانىندا ۇزىن تارازىلاۋ“ قىمىلى باساتلدى؛ ماكت اۇدانى دولان شارۋالار سۇرتىنىڭ زاڭمەن باسقارۇ ارناۋ ـ لى تاقىرىبىنداعى كورمە، كورمەلىك قويلىم قىيىلنى ورسىتەتتى...

”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ قىمىلى كەزىندە نەگىزگى تاقىرىبى كورنەك ـ

تى، ەرەكشەلىگى ايقىن، بۇقارا كوپ قاتە ـ ساتىن نەگىزگى زاڭدى ۇكتتەۋ قىمىلى قىزۇ قارسى لىنىپ، ”زاڭمەن باسقارۇ“ قالادا جانە اۋىل ـ قىستاقتاردا اۋزىدان تۇسپەيتىن سوزگە اينالىپ، قوعامدى زاڭمەن باسقارۇ رايبى بارعان سايبىن كۇشە ـ يىپ، زاڭمەن باسقارۇ رۇحى زور كۇشپەن اسقاقتالىدى.

”نەگىزگى زاڭ بىلىمەدرى كۇندەلەك ـ تى ئۇرمىستا اناعۇرلىم كوپ كەزدەسەدى. ەڭبەك ۇقىى، دەمالىس ۇقىى، قوعامدىق قاماتامسىزداندىرۇ ۇقىى... كەڭەس بەرۇ ـ شىلەر مەن كەڭەس الۇشىلاردىڭ اۋزىنان وسىنداي سوزدەردى ۇنەمى ەستىمىز.“ ىد ـ تەرنەتتىك نىكە تاراتۇ بولمەسىندە لەۋمەت ـ تىك يىگىلك بويىنشا زاڭ جاپبلاستىرۇدى تاناندىلىقپەن سىتەپ جۇرگەن انار بۇلت زاڭدىق كومەك ۇجىمىنىڭ مۇشەسى، بەيجيڭ داچىڭ (ئۇرىمجى) ادۇۋكاتتىق سىتەر ورنىنىڭ ادۇۋكاتى پان زىڭياۋ مىنا ـ نى ىپلىدىردى؛ زاڭدىق سۇراۋلارعا جاۋاپ بەرۇ ارقىلى بۇقارانىڭ نەگىزگى زاڭ، زاڭ ىمىلى مەڭگەيىنىڭ ۇزدىكىسى وسكەندە ـ گىن، ىس بىتىرۇدە زاڭعا نەگىزدەلۇ، سىكە جولققاندا زاڭدى نىزدەۋ، ماسەلەنى شەشۇدە زاڭنان پايدالانۇ، قايشىلىقتاردى جويۇدا زاڭعا سۇيەنۇ تانىمىنىڭ دا ۇوسپ كەلە جاتقاندىمىن سىزىنۇگە بولادى.

”ئىز زاڭدى خالىققا تاپسىرۇ“

سندى زاڭ جالىبلاستىرۇ ئۇرعىسىن ۇستا ـ

نىپ، نەگىزگى زاڭ سىندى ئۇيىرلى ىرى

زاڭنىڭ قالا مەن اۋلىداى خالىقنىڭ تۇرمە ـ

سىنا ەتۇىنە، خالىق بۇقارامىنىڭ ەڭ بە ـ

سىندى ات سالىسۇشى، ۇكتتەۋشى جانە

يىگىلكتەنۇشى بولۇنا مۇكىمىدىك جاساۋد ـ

مىز كەرەك“، ـ دەدى اۇتونوميالى رايون ـ

دىق ەدلىيا مەڭگەرەمسى زاڭ جالىبالا ـ

تىرۇ جانە زاڭمەن باسقارۇ باسقارماسنىڭ

باستىعى جاڭ ۇيىيڭ.

باشى كادرلار زاڭدى ۇيرەنۇ، زاڭنان پايدالانۇ ”باستاماشى“ بولۇعا قۇلىشىدى

مەملەكەت نەگىزگى زاڭ كۇنى —

ازاماتتاردىڭ ”زاڭمەن باسقارۇدى جالىپ ـ لاستىرۇ كۇنى“، ونان دا ماڭغزدىسى، مەمە ـ لەكەت قىزمەتكەرلەرىنىڭ ”ۇقىمەن ارناعا ئۇسىرۇ كۇنى“.

12 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى اۇتونوميالى را ـ يوننىڭ نەگىزگى زاڭ، زاڭدار بويىنشا بىلۇگە ئىيىس بىلىمەدر ارناۋلى تاقىرىبىندا ـ عى قاعازىىز جاۋاپ بەرۇ قىمىلى رەسىي باساتلدى، ەمتىجاندا شي جىپيىڭ زاڭمەن باسقارۇ ىدەياسى، پارتيانىڭ شىكى زاڭ ەرەجەسى جانە مەملەكتەتنىڭ زاڭدارى، باىشىلىق مىندەتى قىزمەت جاۋاپكەرلىى ـ گىن اتقارۇدا يگەرۇگە ئىيىس باىسقا دا پارتيا ئتارتىبى ەرەجەلەرى جانە زاڭ، زاڭ ەرەجە سىياقتىلار نەگىزگى مازمۇن ەتىل ـ دى، شېنجياڭدا 879 مىڭ مەملەكەت قىز ـ مەتكەرى ەمتىجانعا قاتىناستى.

زاڭمەن باسقارىلانتىن ۇكەمت قۇرولمە ـ سى — مەملەكەتتى جاپپاي زاڭمەن باس ـ قارۇدىڭ ئۇيىندى مىندەتى جانە تۇلعالىق ىنجەنەرياسى، مەملەكەتتى باسقارۇ جۇيەسى مەن باسقارۇ قابىلەتنى وسىزاماندىندىرۇ ـ دىڭ ماڭغزدى تەرەگى. ”ئىز باىشىى كادرلار سىندى وسى ’شەشۇشى ازىشلىقتى‘ مقىتى ۇستاپ، مەملەكەت قىزمەتكەرلەرد ـ نىڭ نەگىزگى زاڭ بويىنشا مىندەت اتقارۇ قابىلەتى مەن ورەسىن جوعارىلاتىپ، نە ـ گىزگى زاڭ جۇكتەگەن بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋىمىز كەرەك“، ـ دەدى ليۇ جيانىڭ تىلىشىگە.

”مەن سەرت بەرەمىن: جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ نەگىزگى زاڭىنا ادال بولامىن، نەگىزگى زاڭنىڭ بەدەلىن قورعايمىن، زاڭدا بەلگىلەنگەن قىزمەت مىندەتمىدى اتقارامىن...“ ”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ قىمىلى كەزىندە شېنجياڭنىڭ جەر ـ جەرى، تاراۋلار نەگىز ـ گى زاڭ الدىندا سەرت بەرۇ قىيىملىن كەڭ كۈلەمدە ورسىتەتىپ، ەكپىندى داۋىستار نەگىزگى زاڭنىڭ بەدەلىن قورعاۋ، نەگىز ـ گى زاڭنىڭ اىبرويىن قورعاۋ بەكەبى مەن جاۋاپكەرلىشلىگىن ايگىلەدى.

شېنجياڭ 12۰4“ مەملەكەت نەگىز ـ

گى زاڭ كۇنى جانە ”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ ۇكت قىيىلنى شىكەرلىيە ورسە ـ تەنىپ، اۇتونوميالى رايوننىڭ ”نەگىزگى زاڭدى، زاڭداردى ۇكتتەۋ ايبى“ قىيىلنى ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتتى، ”8 ـ بەسىجىلدىق“ زاڭ جالىپلاستىرۇۋان بەرى جىبىنى ىبر مىللىيون رەتتىن استام ۇكت قىيىلنى، 10 مىڭ رەتتىن استام نەگىزگى زاڭ الدىندا سەرت بەرۇ قىيىلنى ۇيىمداستردى.

نەگىزگى زاڭ ۇيرەنۇ، ۇكتتەۋ، تارىيە ـ سى قىمىلى ۇر جىلعا باستان ـ ايقا ئىستىرىل ـ دى. سوڭى جىلدارى شېنجياڭ ”زاڭمەن باسقارۇ ساپاقچانىاس ۰ ۇر ايدىڭ 9 ـ، 19 ـ، 29 ـ كۇندەرى ىسوزسىز ساپاق سويلەۋ“ زاڭمەن باسقارۇ بويىنشا باۋلۇ تۇ ـ عىرىن قۇرىپ، ۇر دارەجىلى باىشى كادر ـ لاردى، مەملەكەت قىزمەتكەرلەرىن، زاڭدىق قىزمەت كورسەتۇشلىشەردى، ”زاڭدا اڭغارلى ادامداردى“ بىرگە زاڭمەن باسقارۇ ساباغىن وقۇىعا ۇيىمداستردى.

اۇتونوميالى رايوندىق ەدلىيا مەڭ ـ گەرەمسى ئۇرتسى 10 جىل بويى ”زاڭمەن بىرگە ئلگەرلىلۇ 10 مىڭ ادامدىق ۇكت لەكسىيا“ قىيىلنى ۇيىمداستىرىپ ورسىتە ـ تىپ، بۇكىل شېنجياڭدا 21 مىڭ ۇر دارە ـ جىلى ”ئىبرىنىنى باىشى“ ىبر مەزىكلدە مىنەىرگە شەىپ، زاڭ ساپاغىن سويلەدى. خوتان ايماعى زاڭ ۇيرەنۇ سىناۋنىڭ ناتى ـ جەسىن كادىلاردىڭ جىلدىق باعالاۋىمەن جانە وزاتىاردى باعالاۋمەن بايلانستىر ـ دى. سانجى خۇيزۇ اۇتونوميالى وىلىسى وىلىستىق پارتكومنىڭ باسقارۇىنداعى كادر ـ لاردىڭ زاڭمەن باسقارۇ ساپاسىن، زاڭمەن باسقارۇ بويىنشا مىندەت اتقارۇ احوالىن ناقتى ۇاقىستان قادااعالاپ، جىناق ئومىرى بويىنشا قاتارعا ئۇرعىزىپ، يكەمدى ساقتان ـ دىرىپ، سويلەسىپ ەسكەر تۇ جاسادى.

”شەشۇشى ازىشلىقتى“ زاڭمەن باسقارۇ بويىنشا باۋلۇ مەحانيىمى اناعۇرلىم قۇرگۇزۇ ئۇزمىز جۇيەسى كۇن سايبىن كە ـ مەلدەندى، كەلەلى اكىمىشلىك شەشىم جاساۋ ئتارتىبى ۇنىمىدى جۇيەلەندىلى، نەگىزگى ساتىنىڭ باسقارۇ قابىلەتى، ورە ـ سى ۇزدىكىسىز ۇستى، زاڭمەن باسقارىلا ـ تىن شارۇاشلىق ـ ساۋدا ورتاسى ۇزدىك ـ سىىز ساپالالاندى... نەگىزگى زاڭ رۇحى شېنجياڭنىڭ زاڭمەن باسقارىلانتىن ۇكەمت قۇرولىىنىنىڭ ۇردىسىنە باستان ـ ايقا جە ـ تەكىشلىك ەتىپ كەلەدى.

«شېنجياڭ ۇيعۇر اۇتونوميالى رايونىد ـ نىڭ اكىمىشلىك زاڭ اتقارۇدى باقالۇ ەرە ـ جەسى» كەلەر جىلى 1 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇند ـ نى ىپلىدىردى: ”شەشۇشى ازىشلىق“ پەن زاڭ اتقارۇ قوسىنىن مقىتى ۇستاپ، سوند ـ مەن قاتار باقالۇ ارانسىن تىركىلىسىزدەند ـ دىرىپ، قوعام جۇرتىشلىمىن زاڭ اتقارۇ با ـ قلاۋنا ات سالىسۇعا جەتەكتەپ، ۇر دارە ـ جىلى ۇكەمتتەر مەن قاتىستى تاراۋلاردى قاتانڭ تۇردە زاڭ بويىنشا مىندەت اتقارۇ ـ عا، زاڭ بويىنشا اكىمىشلىك جۇرگىزۇگە قۇزاپ، زاڭدى قاتانڭ، جۇيەلى، ەدىل، وركەنىيەتتى تىورۇدە اتقارۇدى ئلگەرلىتەمىز.

”زاڭدا اڭغارلى ادامدار“ زاڭ جالىبلاستىرۇدىڭ ارقالىمىن كوتەردى

نەگىزگى زاڭدى تاڭرەتەڭ وقىپ، جۇرت جۇرەگىنە ۇيالانتى. ”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىى“ كەزىندە قۇلجا قالالىق 24 باستاۋۇشى مەكەتپىنىڭ 6 ـ جىلدىغىنداعى بارلىق وقىنۇشىى ـ وقۇشىلار نەگىزگى زاڭدى تاڭرەتەڭ وقۇ قىيىلنى ورسىتەتتى، وقۇشىلار نەگىزگى زاڭنىڭ ىبر ۇبولىم تار ـ ماقتابرىن بىرگە ىلەسىپ وقىپ، »نەگىزگى زاڭ ەسپۇيمىزگە سەرىك بولدى« دەگەن ەندى ايتۇدى ۇيرەندى، 8 ـ كەزەكتىى مەملەكەتتىك وقۇشىلاردىڭ ”نەگىزگى زاڭدى ۇيرەنۇ، نەگىزگى زاڭدى داريپتەۋ“ قىمىلى مەملەكتىڭ جاپلى شەشۇشى جارىد ـ سىنىڭ دەكلاماتىسا جارسىندىماعى تاڭداۋلى شەبەردىڭ كورمەلىك قويىلىمىن تاماشالا ـ دى، تىخدادى.

وقۇشىلار قىيىل ارقىلى نەگىزگى زاڭ

شېنجياڭنىڭ باسقارلۇقن ئلگەرلىەتتى

____ شېنچياڭنىڭ نەگىزگى زاڭدى ۇيرەنۇ، ۇكتىتتەۋ تارىيەسىن ورسىتتەتۇ قىزمەتسە جالىپى شولۇ

تۇرالى ئىپتىتى كوپ بىلىمەدردى ىپلىدى. ”نەگىزگى زاڭ ىپىزدىڭ ارەكەتمىزدى ار ـ ناعا ئۇسىرىپ، ىپىزدىڭ ۇقىق ـ مۇددە ـ مىزدى قورعايدى. ىپىز قۇلىشنا ۇيرە ـ نىپ، ەسەيگەندە وتانىنىڭ ۇمىتىن اقتايە ـ مىز“، ـ دەدى قۇلجا قالالىق 24 ـ باىستا ـ ۋشى مەكتەپ 6 ـ جىلدىغىنىڭ وقۇشىسى چى شىين ـ ي.

”نەگىزگى زاڭنىڭ كىشكەنئاي قورۇ ـ عاۋشىسى“ بولدى، كورنىستى تەاتىر ارقە ـ لى زاڭ جالىبلاستىردى، قىزىقتى سۇرىت ارقىلى زاڭ جالىبلاستىردى، نەگىزگى زاڭ تاقىرىبىندا كلانى جىبىنىن اشتى... ”نەگىز ـ گى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ قىمىلى كەزىندە، جاس وسپىرىمدەرگە لايقىتاپ دايسىنالغان نەگىزگى زاڭ نەگىزگى تاقىرىپنىق تارىيە ـ سى قىيىلى شېنجياڭنىڭ ورتا، باىستاۋىش مەكتەپتەرىندە شوعىرلى ورسىتەنىلىپ، جاس ۇسىپىرىم وقۇشىلاردىڭ نەگىزگى زاڭ ۇيرەنۇ نىئانىس قاۋلاتتى.

باىشىى كادرلار سىندى ”شەشۇشى ازىشلىقپەن“ بىردەي ماڭغزدى سانالانتىن جاس وسپىرىمدەر سىندى وسى ”بولاشاق ـ تاغى كوپىشلىك“ تە نەگىزگى زاڭ ۇكت ـ تارىيەسىنىڭ ئۇيىنى بولپ تاپىلادى. شېنجياڭدى 5032 مەكتەپ 5 مىللىيون 500 مىڭنان استام وقۇشنى ەكتىزگى زاڭدى ۇيرەنۇ، نەگىزگى زاڭدى داريپتەۋ“، ”نە ـ گىزگى زاڭدى تاڭرەتەڭ وقۇ“، جاس وسە ـ پىرىمەدردىڭ يتتەرنەتتە زاڭ ۇيرەنۇى، زاڭنان پايدالانۇى سىياقتى قىمىلداردى ورسىتەتۇگە ۇدايى ۇيىمداستىرىپ، نەگىز ـ گى زاڭ رۇحنىن بالالاردىڭ جۇرەگىنە تەرەڭ تامر تارتتىردى.

12 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى خوتان اймаقتىق توعىسپالى مەدىا ورتالىعى نەگىزگى زاڭدى نەگىزگى تاقىرىپ ەتكەن نىكە تاراتۇ ارقە ـ لى زاڭ سويلەۋ باعدارلاياسىن قويىپ، يتتەرنەت قولدانۇشىلاردىڭ ”قاراپىم، تۇ ـ سىنىكتى، خالىققا جاناسىمىدى“ دەگەن جاقسى باعاسىنا يە بولدى. بۇكىل شېنجياڭدا ـ عى ۇر دارەجىلى ۇر ئۇرلى مەدىالار ايپا ـ رات كوزىن نەگىزگى ساتىنعا، قاراپىم قا ـ ۋىمىعا تۇرالاپ، زاڭمەن باسقارۇدىڭ جاندى امالياتى جانە نىيشىك دەلو سىسالدا ـ رى ارقىلى خالىق بۇقاراسىنا نەگىزگى زاڭ رۇحنىن جانە زاڭمەن باسقارۇدىڭ كۇش ـ قۇانتىن سەزىندىردى.

شايار اۇدانى نۇرباق اۋلىنىڭ ياداڭ قىستاعىنداعى ”زاڭدا اڭغارلى ادام“ ۇرنانتە ـ جحان زايدىن ۇوز ۇيىنىڭ اۋلاسىن ”زاڭمەن باسقارۇ اۋلاسى“ ەتىپ جاساپ، ماڭاينىداعى كورشلەردى اۋلاسىندا بىرگە زاڭ ۇيرەنۇتۇگە، زاڭ داريپتەۋگە شاقىردى، ”نەگىزگى زاڭ ۇكت اپتالىعى“ قىمىلى كە ـ زىندە شاعىن اۋلا ئىپتىتى دە دۇمانىغا شويمدى. ”مەن ويداعىداي ساپاسات، زاڭ ۇگىتىشىسى بولپ، اۋىل ـ قىستاقتا زاڭمەن باسقارۇدىڭ قۇقىمىن‘ سەبەمىن“، ـ دەدى ئۇنىئانجان.

شېنجياڭ ”زاڭدا اڭغارلى ادامداردى“ باۋلۇ نىچەنەرىياسىن زور كۇشپەن ئلگەرلىە ـ تىپ، 8861 اكىمىشلىك قىستاقتا 50 مىڭنان استام ”زاڭدا اڭغارلى ادام“ تانگداپ تارىيە ـ لەدى. ”كىم زاڭ اتقارسا، سول زاڭ جالىپ ـ لاستىرۇ“ قالىپتى كۇيىگە اينالغاننان كەيىن، ”زاڭدا اڭغارلى ادامدار“ جاڭا كۇش رەتتە ـ دە نەگىزگى زاڭدى، زاڭداردى ۇگىتتەۋ قوسىنىنا قوسىلىپ، زاڭ اتقارۇ تاراۋلارد ـ مەن، مەدىيالارمەن بىرگە رولدارىن ساۋلەلەندىردى.

”شايار اۋدانىى ’زاڭدا اڭغارلى ادامداردىڭ’ رولىن ساۋلەلەندىرۇ قىزمە ـ تىندەگى مەملەكەتتىك سىناق ئۇيىنى بولپ تانگادىدى“. جاڭ ۇيىيڭ مىنانى ىپلىدىردى: سىناق ئۇيىنى نەگىزىندە شېنجياڭنىڭ امالياتىنا ۇيلەشەتتىن ”زاڭدا اڭ ـ ھارلى ادامداردى“ باۋلۇ، سىتەتۇ قىزمەتى مەحانيىمىن قالىپتاستىرۇ جوىنىدە نىزدەنىس جاساپ، بۇقارانىڭ قاراپىم ئىلى ارقىلى زاڭ جالىپلاستىرۇدىڭ ناقتى وىنمىدىلىگىن جوعارىلاتامىز، سوندىاي ـ ق اناعۇرلىم كوپ كوركەتۋەنەرلىك توپتاردى، خالىق ەنەربازدىرىن بۇقارا قۇانا قابىلداپتىن زاڭ جالىپلاستىرۇ تۇنىدىلارنى شىعارۇعا جۇملە ـ دىرىپ، زاڭ بىلىمەدرەن بۇقاراعا جاقىندانا تۇسەمىز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

گىن ۇعىىتى.

ۋاڭ گوشىڭ تەكسەرۇ ـ زەرەتتەۋ بارد ـ سىندا بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: شېنجياڭ ۇيعۇر اۇتونوميالى رايونى مەن بيىختۇان پارتكومى باس شۇجى شي جىپىنڭنىڭ ماڭىز ـ دى ىسوزىنىڭ، ماڭغزدى نۇسقاۋىنىڭ، بە ـ كىتۇنىنىڭ رۇحنىن جانە پارتيا ورتالىق كىيىم ـ تەتىنىنىڭ ورنىالاستىرۇلارىن، تىلاپتارىن مۇقيات ۇيرەندى، دايبەكىىلەندىردى، 2 ـ توپتاغى نەگىزگى تاقىرىپنىق تارىيە شارالا ـ رى پارمەندى، ايماق، اۋدانداردىڭ جاۋاپ ـ كەرشىلىگى تىناقتى، نەگىزگى ساتىنىڭ قاتد ـ ناسۇ دەڭگەبى جوعارى بولپ، كورنەكتى وىنمىدىلىككە قول جەتكىزدى. نەگىزگى تاقە ـ رپىنىق تارىيەنىڭ نىسانا ـ تالاپتارىن جانە ئۇرلى ئۇيىندى شارالاردى قادااعالاپ، ول ـ شەمدى تومەندەتپەۋگە، ارىندى بوساگىستە ـ پاۋعا تاباندى بولۇ كەرەك. ”ىدەييانى ۇيد ـ رەنۇدى“ باستان ـ ايقا ماڭداي الدى ورنىد ـ ھا قويىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شېنجياڭدى باسقارۇ جاپلى جويباسىن تولىق، دالەمە ـ ەدال، جاپپاي دايبەكىىلەندىرۇگە كۇش سالىۇ كەرەك. ماسەلەنى باعدار ەتۇگە تاباندى بولپ، خالىقتى وزەك ەتۇگە تاباند ـ دى بولپ، ”تورتتى نەگىزگى ساتىنعا جەت ـ كىزۇدىڭ“ جاقسى ادستىرىن ۇيرەنىپ جال ـ پىلاستىرىپ، پارتيا ورتالىق كومىتەتى نازار اۋدارعان، خالىق بۇقاراسى كۇڭىل ىبولپ تىسرعان ماسەلەلەردى مەنتاپ يگەرپ، رەتتەۋ ـ تۈزەتۇ تىزىمىدىگىندە كورسەتىل ـ گەن ناقتى ماسەلەلەر مەن ارناۋلى رەتتەتىل ـ وڭاۋداعى كورنەكتى ماسەلەلەردى مەنتاپ يگەرپ، جەرگىلىكتى ورىندا ەڭ كورنەكتى بولعان، قازىركى ەڭ كوكەي نەستى، بۇ ـ قارانىڭ اڭسى ەڭ كۇشتى بولغان خالىق تۇرمىسى ناقتى سىتەرەن تىخەللىقتى، جاقسى سىتەپ، بۇقاراعا نەگىزگى تاقىرىپ ـ تىق تارىيە الا كەلگەن وگەزىستەردى شىن مانىندە كورسەتۇ كەرەك. فورماشىل ـ دىقتان باتىل ساقتانۇ كەرەك، ۇر دارەجە ـ لى پارتيا ۇيىمدارى، ارالاپ قۇزاۋ ـ جە ـ تەكىشلىك ەتۇ گرۇپپيالارى نەگىزگى تاقە ـ رپىتىق تارىيەنىڭ نەگىزگى ارناسىن مەنتاپ يگەرپ، بايالىنسى جاسايتىن، جە ـ تەكىشلىك قەتەن ورنىنداردى شىندىقتى ىس جۇزىتىن نىزدەپ، ناقتى وىنمىدىلىك ـ كە ىمان بەرۇگە تاباندى بولپ، ۇستىرتە ـ تىك سىتەمەي، بەنالدى جاڭالماي، ىپ ـ رىنىشى شەپكە كوپىرەك بارپى، ”جاندى جاعايدىدى“ يگەرپ، نەگىزگى ساتىنىڭ جاقسى تاجرئيبەلەرىنەن كوپىرەك پايدالا ـ نىپ، نەگىزگى ساتىنداعى ماسەلەلەردى شەشۇگە قۇزاپ، نەگىزگى تاقىرىپنىق تارىد ـ يەنىڭ باستان ـ ايقا دۇرس بەتالىستى بويلاي پارمەندى، ئتارتىپتى ئلگەرلىلەۋىنە شىناي كەپلىدىك ەتۇ كەرەك.

دى اناعۇرلىم باسەڭدەتىپ، شېنجياڭنىڭ

اۋىل شارۇاشلىغىنداعى قۇاتتى رايون قۇورد ـ لىسىن ئلگەرلىلەتۇتتەن بەرىك نەگىز قالادى.

”جوعارى ۇنىمىدى شۇ ۇنەمدەۋ مەن سۇ ـ تىخىتايقتىشى ىبرى تۇلعالاندىرىپ پايدالانۇ دەڭگەبى بۇكىل ەل بويىنشا الا ـ دىڭغى ورىندا تۇرادى“. اۇتونوميالى رايون ـ دىق اۋىل شارۇاشلىغى، اۋىل ـ قىستاق مەڭگەرەمسى ەگىنجاي قۇرىلىسىن باسقارۇ باسقارماسنىڭ باستىغى جاڭ مىڭ ـ ي

بىلاي دەپ تانىستردى: جوعارى ولىشەمدى ەگىنجاي قۇرىلىسنا سۇيەنە وتىرىپ، شېنجياڭنىڭ ەگىنجايلىرىن سۇرۇعا پايدالانە ـ لاتىن سۇدىڭ پايدالانۇ كوفەيىتسەتتى 2018 ـ جىلى 0.55تەن 2022 ـ جىلى 0.573كە جو ـ عارىلادى، باسىم كوپ ساندى جوعارى ول ـ شەمدى ەگىنجاي نىسانى ۇتىرلەرىندە ەگىس اتىزدارىن سۇرۇعا سۇ جەتكىزۇ بو ـ يىنشا كەپىلىدىك ەتۇ مولىشەرى %85تەن استام دەڭگەپىگە جەتىپ، اتىزداعى جوعارى ۇنىمىدى شۇ ۇنەمدەۋ نىچەنەرىياسەن جانە سېمەن قانتلىۇ مولشەرى بۇكىل ەلدىڭ ور ـ تاشا دەڭگەپىنىن 53 پايزى جوعارى بولدى. بىتتاندىرۇ، باعالاۋ بويىنشا قازىندان مۇ با ـ سىنا ۇسىنلاتىن قارجى ولىشەمنە جەتىپ، را ـ يونى